

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 29 października 2024 r.

Poz. 8579

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-III.4131.1.334.2024.2

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 16 października 2024 r.

Na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107)

orzekam

nieważność pkt 3 załącznika do uchwały nr VI/39/2024 Rady Powiatu Międzychodzkiego z dnia 19 września 2024 r. zmieniającej uchwałę nr XLI/258/2018 Rady Powiatu Międzychodzkiego z dnia 5 kwietnia 2018 r. w sprawie ustalenia wymiaru i zasad rozliczania czasu pracy nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez Powiat Międzychodzki, w zakresie wyrazów ", z tym, że obowiązuje on tych nauczycieli od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zlecono nauczycielowi zastępstwo" - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 19 września 2024 r. Rada Powiatu Międzychodzkiego uchwałą nr VI/39/2024 zmieniła uchwałę nr XLI/258/2018 Rady Powiatu Międzychodzkiego z dnia 5 kwietnia 2018 r. w sprawie ustalenia wymiaru i zasad rozliczania czasu pracy nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez Powiat Międzychodzki.

Uchwałę podjęto na podstawie "art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 107) art. 42 ust. 7, art. 42a i art. 91d pkt. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982r. Karta Nauczyciela (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 986 z późn. zm.)".

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 23 września 2024 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Zgodnie z zasadą wyrażoną w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.) organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Poprzez działanie na podstawie i w granicach prawa w zakresie podejmowania uchwał przez organy jednostek samorządu terytorialnego rozumieć należy działanie zgodne z przepisami regulującymi podstawy prawne podejmowania uchwał; przepisami prawa ustrojowego; przepisami prawa materialnego oraz zgodne z przepisami regulującymi procedurę podejmowania uchwał (por. wyrok WSA w Łodzi z 21 stycznia 2009 r., III SA/Łd 564/08; wyrok NSA oz. we Wrocławiu z 20 kwietnia 1999 r., II SA/Wr 364/98, CBOSA).

Stosownie do art. 42 ust. 6 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986) - zwanej dalej "K.N." - dyrektorowi i wicedyrektorowi szkoły oraz nauczycielowi pełniącemu inne stanowisko kierownicze w szkole, a także nauczycielowi, który obowiązki kierownicze pełni w zastępstwie nauczyciela, któremu powierzono stanowisko kierownicze, obniża się tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć w zależności od wielkości i typu szkoły oraz warunków pracy lub zwalnia się ich od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w art. 42 ust. 3. K.N. Stosownie do art. 42

ust. 7 pkt 2 K.N. to organ prowadzący szkołę lub placówkę określa zasady udzielania i rozmiar ww. obniżek oraz przyznaje zwolnienia od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w art. 42 ust. 3 K.N.

Uchwała wydana w oparciu o normę art. 42 ust. 7 w zw. z art. 42 ust. 6 K.N. stanowi akt prawa miejscowego (por. wyrok WSA w Szczecinie z 27 kwietnia 2023 r., II SA/Sz 1088/22, CBOSA). Zaliczenie aktów prawa miejscowego do źródeł powszechnie obowiązującego prawa (art. 87 ust. 2 Konstytucji RP) pociąga za sobą konsekwencje w postaci odnoszenia do nich (i spełnienia przez nie) wszystkich zasad charakteryzujących tworzenie i obowiązywanie systemu źródeł prawa powszechnie obowiązującego. Zgodnie z art. 94 Konstytucji RP regulacje zawarte w akcie prawa miejscowego mają na celu uzupełnienie przepisów ustawy, kształtujących prawa i obowiązki ich adresatów. W myśl powszechnie przyjętej zasady do wydania aktu prawa miejscowego musi więc istnieć wyraźne ustawowe upoważnienie. Zgodnie bowiem z art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107) to na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawach rada powiatu stanowi akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze powiatu. Przy ocenie aktu prawa miejscowego należy mieć zatem na względzie, że akt ten nie może naruszać nie tylko regulacji ustawy zawierającej delegację do jego ustanowienia, ale również przepisów Konstytucji RP oraz innych ustaw pozostających w pośrednim lub bezpośrednim związku z regulowaną materią. Wszelkie normy dotyczące konstytucyjnych praw i wolności człowieka zastrzeżone są wyłącznie dla ustaw i nie mogą być regulowane aktami niższego rzędu.

W pkt 3 załącznika do przedmiotowej uchwały Rada Powiatu Międzychodzkiego postanowiła, iż "Wymiar zajęć ustalony w punkcie 1 odnosi się również do nauczycieli zajmujących stanowiska kierownicze w zastępstwie nauczycieli, którym powierzone stanowiska, z tym, że obowiązuje on tych nauczycieli od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zlecono nauczycielowi zastępstwo".

Zdaniem organu nadzoru z normy art. 42 ust. 6 K.N. wynika, że obniżenie tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć, wymienionym w tym przepisie nauczycielom (tj. dyrektorowi i wicedyrektorowi szkoły oraz nauczycielowi pełniącemu inne stanowisko kierownicze w szkole, a także nauczycielowi, który obowiązki kierownicze pełni w zastępstwie nauczyciela, któremu powierzono stanowisko kierownicze), następuje w momencie objęcia wskazanej funkcji kierowniczej. Powyższy przepis bowiem nie różnicuje sytuacji prawnej osób w nim wskazanych w zakresie czasu obowiązywania obniżonego tygodniowego wymiaru zajęć.

W konsekwencji uznać należy, iż wprowadzony w pkt 3 załącznika do przedmiotowej uchwały zapis w zakresie czasu obowiązywania obniżonego wymiaru zajęć nauczycieli zajmujących stanowiska kierownicze w zastępstwie nauczycieli, którym powierzono stanowiska został podjęty z istotnym naruszeniem normy art. 42 ust. 7 w zw. z art. 42 ust. 6 K.N.

Biorąc powyższe pod uwagę, należało orzec jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 80 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Agata Sobczyk
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Powiatu Międzychodzkiego

Zarząd Powiatu Międzychodzkiego